

***Rozengaard te Kontich
(gem. Kontich)***

***Archeologisch vooronderzoek door middel van
proefsleuven***

T. Deville, S. Houbrechts en
E. Van de Velde

Opgraving

☐

Prospectie

☒

Vergunningsnummer:

2011/050

Naam aanvrager:

VAN DE VELDE Ellen

Naam site:

Kontich, Rozengaard

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	3
2. Colofon	5
3. Administratieve gegevens	6
3.1. Onderzoeksgegevens	6
3.2. Locatiegegevens	6
4. Inleiding	7
4.1. Onderzoekskader	7
4.2. Onderzoeksteam	8
4.3. Dankwoord	8
4.4. Uitwerking en rapportage	8
5. Landschappelijke ontwikkeling	9
5.1. Algemeen	9
5.2. Geomorfologie en bodem	11
4.3. Historische ligging	14
4.4. Archeologische waarden	16
6. Resultaten Veldonderzoek	18
6.1. Veldonderzoek	18
6.2. Bodemopbouw	19
6.3. Sporen en structuren	20
6.4. Vondsten	23
7. Conclusie	27
7.1. Inleiding	27
7.2. Beantwoording onderzoeksvragen	27
8. Aanbevelingen	29

9. Bibliografie.....	30
10. CD-ROM	31
11. Lijst met gebruikte dateringen.....	32

Bijlagen

Bijlage 1:	Allesporenkaart
Bijlage 2:	Werkputten detail
Bijlage 3:	Profielen
Bijlage 4:	Sporenlijst
Bijlage 5:	Vondstenlijst

2. Colofon

Condor Rapporten 40

Rozengaard, Gemeente Kontich

Archeologisch vooronderzoek door middel van proefsleuven

Auteurs: E. Van de Velde, T. Deville & S. Houbrechts

In opdracht van: Matexi nv

Foto's en tekeningen: Condor Archaeological Research BVBA, tenzij anders vermeld

Condor Archaeological Research BVBA, Bilzen, maart 2011

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Condor Archaeological Research BVBA

Martenslindestraat 29, 3742 MARTENSLINDE (BILZEN)

Groenplaats 43 Postbus 360, 2000 ANTWERPEN

Tel 0032 (0)498 59 38 89

E-mail: info@condorarch.be

www.condorarch.be

3. Administratieve gegevens

3.1. Onderzoeksgegevens

Datum veldwerk: 24-02-2011
Uitvoerder: Condor Archaeological Research BVBA
Condor Rapporten: 40
Opdrachtgever: Matexi nv
Onderzoeksvorm: Prospectie met ingreep in de bodem, proefsleuven
Vergunningsnummer: 2011/050 en 2011/050(2)
Naam aanvrager: Ellen Van de Velde
Naam site: Kontich, Rozengaard
Bevoegd gezag: Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen

3.2. Locatiegegevens

Provincie: Antwerpen
Gemeente: Kontich
Plaats: Kontich
Toponiem: Rozengaard
Kadastrale gegevens: Afdeling: **2** Sectie: **E** Nrs.: **215A2**
Kaartblad: /

4. Inleiding

4.1. Onderzoekskader

Op donderdag 24 februari 2011 heeft Condor Archaeological Research bvba in opdracht van Matexi nv een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Rozengaard te Kontich, provincie Antwerpen. Het onderzoek vindt plaats naar aanleiding van de realisatie van een verkaveling. Het plangebied is circa 3300 m² groot en wordt momenteel deels gebruikt als weide voor een pony en deels als tuin met een verhard basketbalveldje en een bos met berkenbomen. De gemeente Kontich heeft een rijk verleden dat door middel van archeologie al verschillende keren kenbaar is gemaakt. Zo zijn er Romeinse vindplaatsen aan de Alfsberg en de Steenakker en sporen van ijzertijdervan aan de Alfsberg. Niet alleen deze oudere vindplaatsen, maar ook jongere sites maken Kontich tot een hotspot voor archeologie. Meteen aan de overzijde van de spoorweg liggen Hoeve Oliviers uit de 17^e eeuw en een 18^e eeuwse site met walgracht.

Het doel van het proefsleuvenonderzoek is om alle eventueel aanwezige archeologische resten te lokaliseren en te documenteren. Op basis hiervan wordt, indien de resultaten positief zijn, een op te graven zone afgebakend. In het voorliggend rapport worden de resultaten van het onderzoek beschreven. Op basis hiervan worden aanbevelingen gedaan voor een eventueel vervolgonderzoek.

De volgende onderzoeksvragen zijn opgesteld, die beantwoord dienen te worden op basis van het veldwerk:

- Zijn er sporen aanwezig? Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen? Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- In hoeverre worden eventuele archeologische resten bedreigt door de voorgenomen bodemingreep?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

4.2. Onderzoeksteam

Het onderzoeksteam van Condor Archaeological Research bestond uit:

- E. Van de Velde Veldwerk en rapportage
- S. Van Heymbeeck Veldwerk
- T. Deville Rapportage
- S. Houbrechts Digitalisatie

4.3. Dankwoord

Dankzij de medewerking en het vertrouwen van verschillende partijen kon er tijdens dit project voortvarend worden gewerkt. In het bijzonder danken we de opdrachtgever Matexi nv voor de aangename voortvarende medewerking, Van Eycken Trans voor het voorzien van de graafmachine, de provincie Antwerpen voor het voorzien van depotruimte voor de vondsten en Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen.

4.4. Uitwerking en rapportage

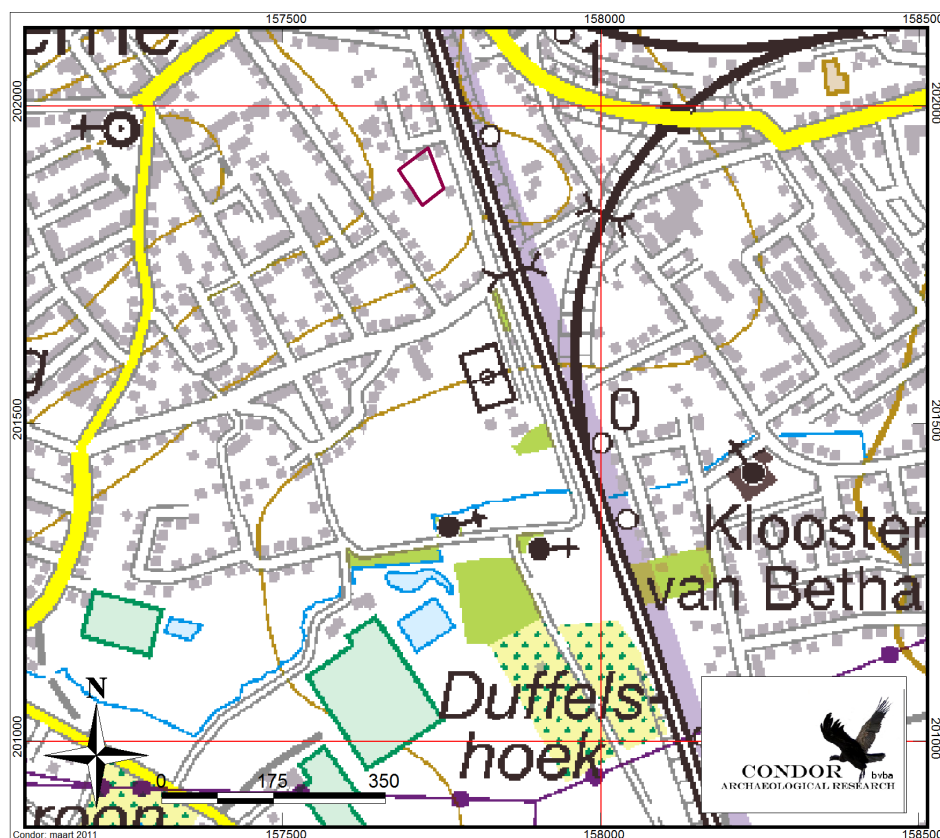
Na het veldonderzoek worden de onderzoeksgegevens uitgewerkt en geanalyseerd. Ter afronding van het archeologisch vooronderzoek is het voorliggend eindrapport samengesteld.

5. Landschappelijke ontwikkeling

5.1. Algemeen

De ligging van archeologische vindplaatsen is in hoge mate gerelateerd aan het natuurlijke landschap. Het huidige landschap is het resultaat van een lange en complexe ontwikkeling. Dit landschap is ontstaan onder invloed van verschillende geologische processen die onderling sterk met elkaar verwant zijn, zoals de geomorfologie, de bodem en de hydrologie. De verschillende landschapstypen die zich hebben gevormd, vormen de basis voor het archeologische verwachtingsmodel. De laatste 3000 jaar heeft de mens een grote invloed uitgeoefend op het landschap. Vooral de laatste 150 jaar heeft de mens het landschap weten aan te passen aan zijn behoeften en is het landschap dan ook langzaam minder bepalend geworden voor de inrichting en het gebruik hiervan.

Het onderzoeksgebied heeft een totale oppervlakte van circa 3300 m² en ligt in een bocht van de Rozengaard, een doodlopende zijstraat van de Lintsesteenweg (*afbeelding 1*). Ten oosten van de Lintsesteenweg loopt de spoorweg. Het terrein is aan alle zijden omgeven door bebouwde kavels. Enkel in het zuidoosten grenst het plangebied aan een weide. Deze grond zal in een latere fase eveneens verkaveld worden. Het plangebied bestaat uit een weide voor een pony en een tuin met verhard basketbalveld en een berkenbosje (*afbeelding 2*).

Afbeelding 1: Topografische kaart van het plangebied (paarse kader) en omgeving¹.

Afbeelding 2: Luchtfoto van het plangebied (paarse kader) en omgeving².

¹ NGI, 2008.

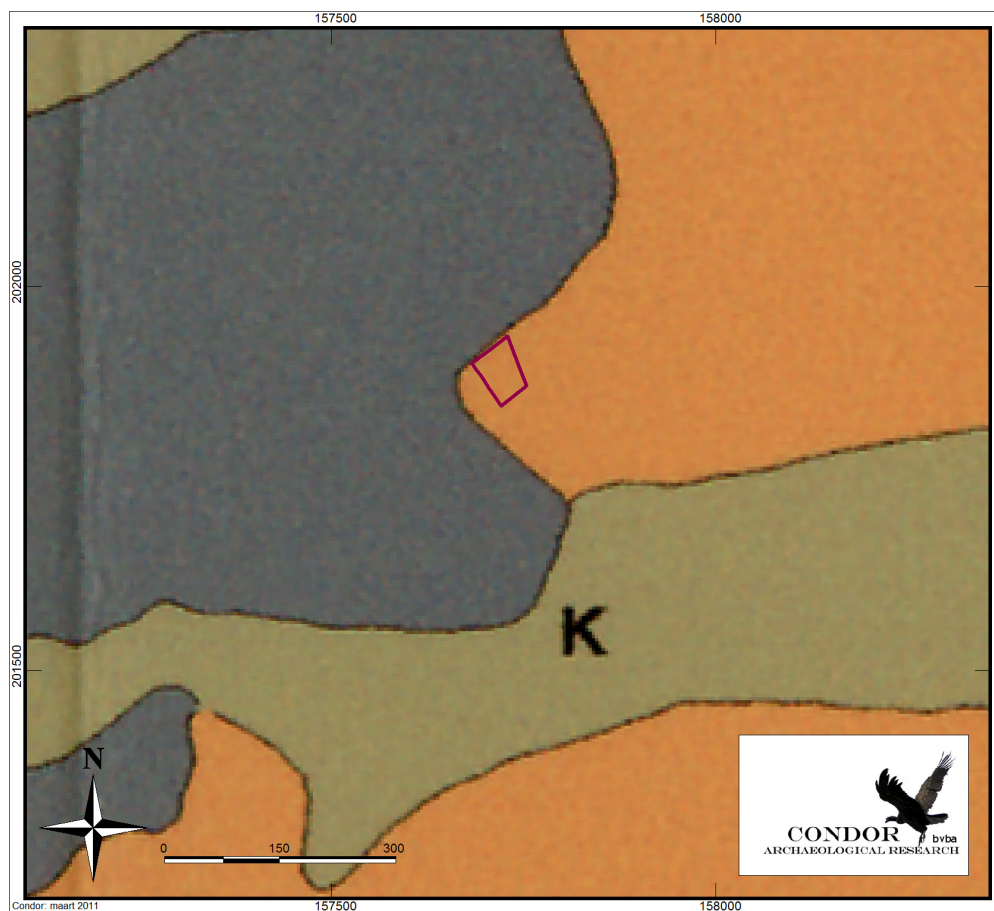
5.2. Geomorfologie en bodem

Geomorfologisch gezien bevindt het plangebied zich op de lager gelegen noordoostelijke delen van de Boomse cuesta in het bekken van de Nete. Binnen het plangebied ligt dekzand dat in het Eind-Weichseliaan door overheersende noordenwinden is afgezet. Het gaat om goed gesorteerd, homogeen, fijn tot middelmatig fijn zand dat overwegend kalkloos is. De textuur kan weliswaar variëren van lichte zandleem tot zand.

Meteen ten noorden en ten oosten van het plangebied toont de geomorfologische kaart de aanwezigheid van grove hellingssedimenten die typerend zijn voor het heuvellandschap en dus ook voor de Boomse cuesta. Meer naar het zuiden veranderd de geomorfologie opnieuw door de aanwezigheid van een beekvallei met grove alluviale afzettingen.³

² Microsoft Bing.

³ Adams *et al.* 2002.

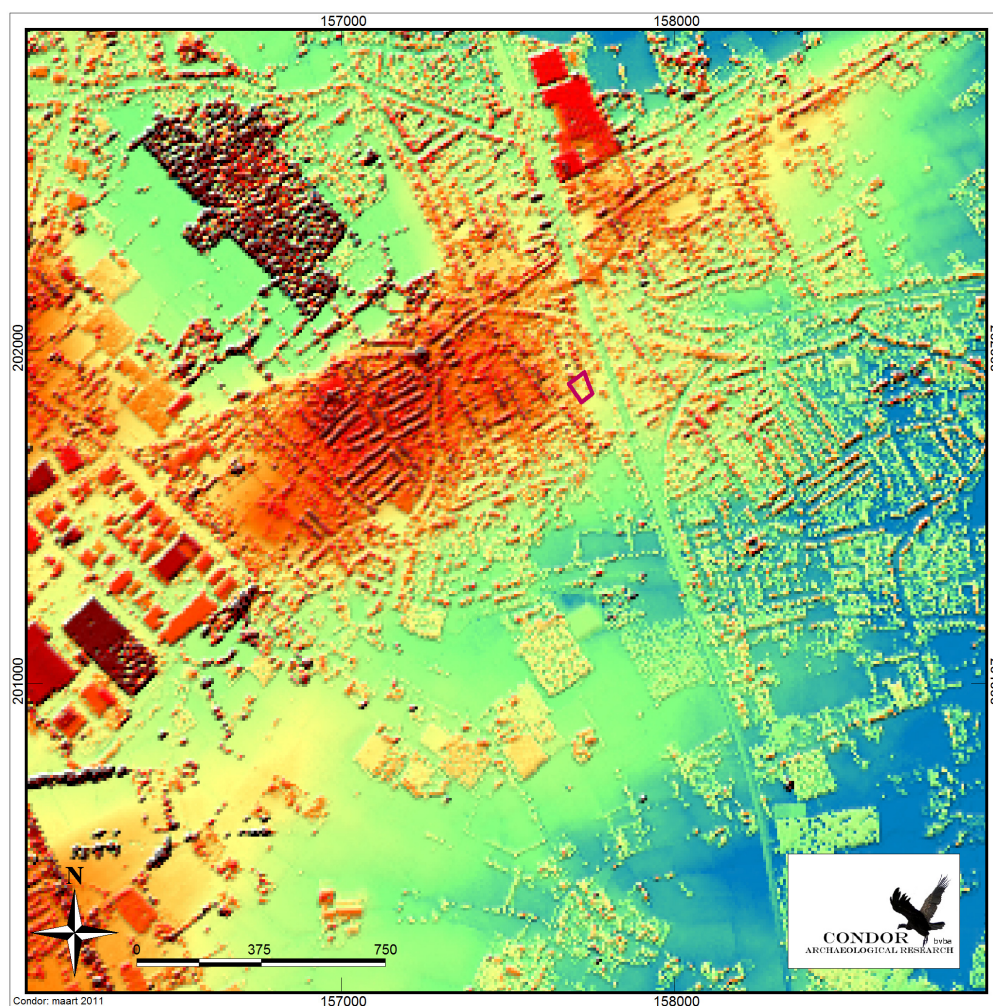

- Eolische afzettingen**
- Hellingssedimenten**
- Alluviale afzettingen**

Afbeelding 3: Kwartairgeologische kaart van het plangebied (paarse kader) en omgeving⁴.

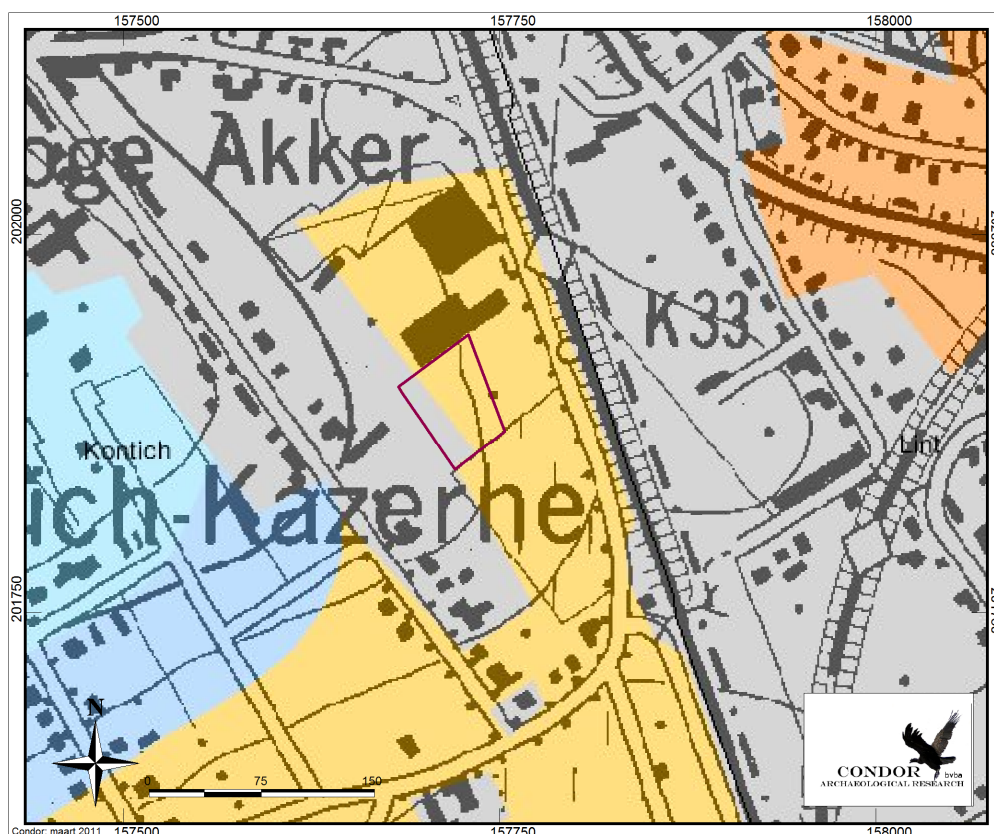
Op de hoogtekkaart opgesteld voor het plangebied en zijn omgeving (*afbeelding 4*) is ook duidelijk te zien dat het plangebied aan de rand ligt van de noordoostelijke hellingen van de Boomse cuesta. Het terrein maakt de overgang naar het omliggende lager gelegen landschap.

⁴ Adams *et al.* 2002.

Afbeelding 4: Hoogtekaart van het plangebied (paarse kader) en omgeving.

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt binnen het plangebied een matig natte lichte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont verwacht (*afbeelding 5*). In deze bodem heeft gedurende vele jaren bodemwerking plaatsgevonden waardoor een kenmerkend, maar niet altijd even duidelijk zichtbaar, profiel ontwikkeld is. Onder een donkere Ap-horizont of bouwvoor is een veel lichtere E- of uitspoelingshorizont aanwezig. Deze wordt opgevolgd door een bruine B- of inspoelingshorizont. Onder de B-horizont wordt dan de natuurlijke, meestal gele C-horizont aangetroffen. Dit bestaat uit pleistoceen materiaal dat nooit aan de oppervlakte heeft gelegen.

- Matig natte lichtte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont
- Bebouwde zones
- Matig droge lemige zandbodem met weinig duidelijke ijzer en/of humus B-horizont
- Droge lemige zandbodem met weinig duidelijke ijzer en/of humus B-horizont
- Natte zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont

Afbeelding 5: Bodemkaart van het plangebied (paars kader) en omgeving⁵.

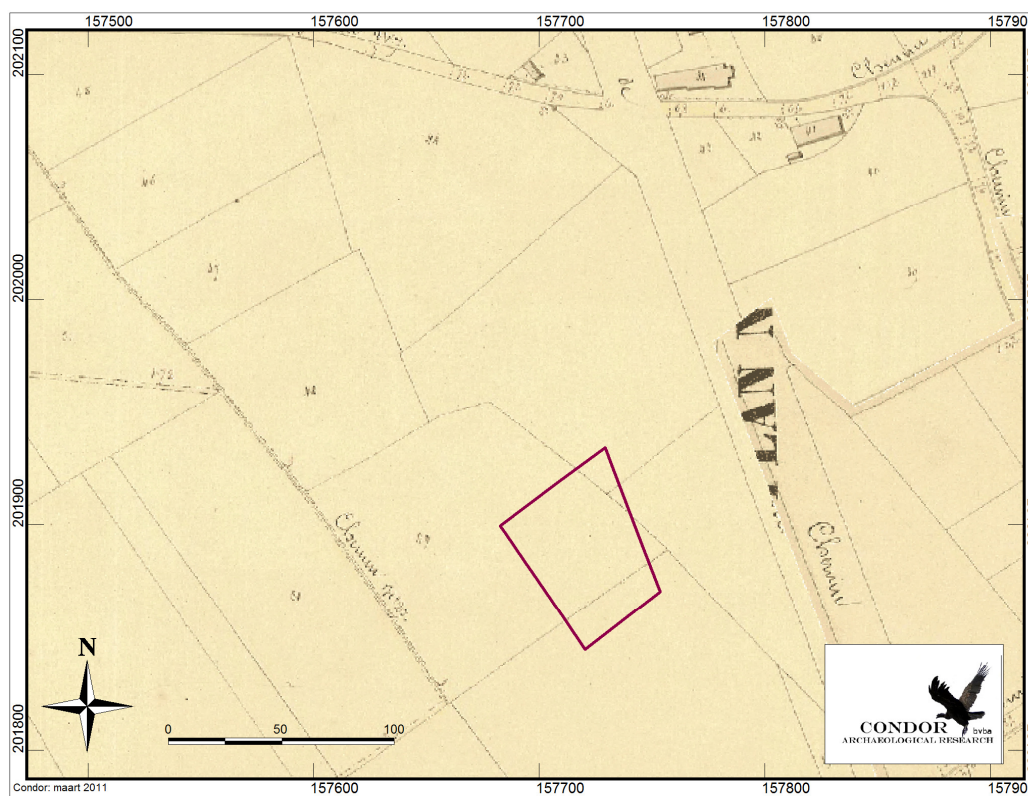
4.3. Historische ligging

Op de Ferrariskaart (eind 18de eeuw, *afbeelding 6*) is duidelijk te zien dat op de locatie van het plangebied een perceelsgrens aanwezig is die twee in cultuur genomen velden van elkaar scheidt. Op de atlas van de buurtwegen (1840, *afbeelding 7*) lijkt de verdeling in percelen totaal veranderd te zijn. Het plangebied blijft alsnog onbebouwd. De Lintsesteenweg (of haar voorloper) verschijnt vanaf 1840 op de kaarten.

⁵ AGIV, 2010.

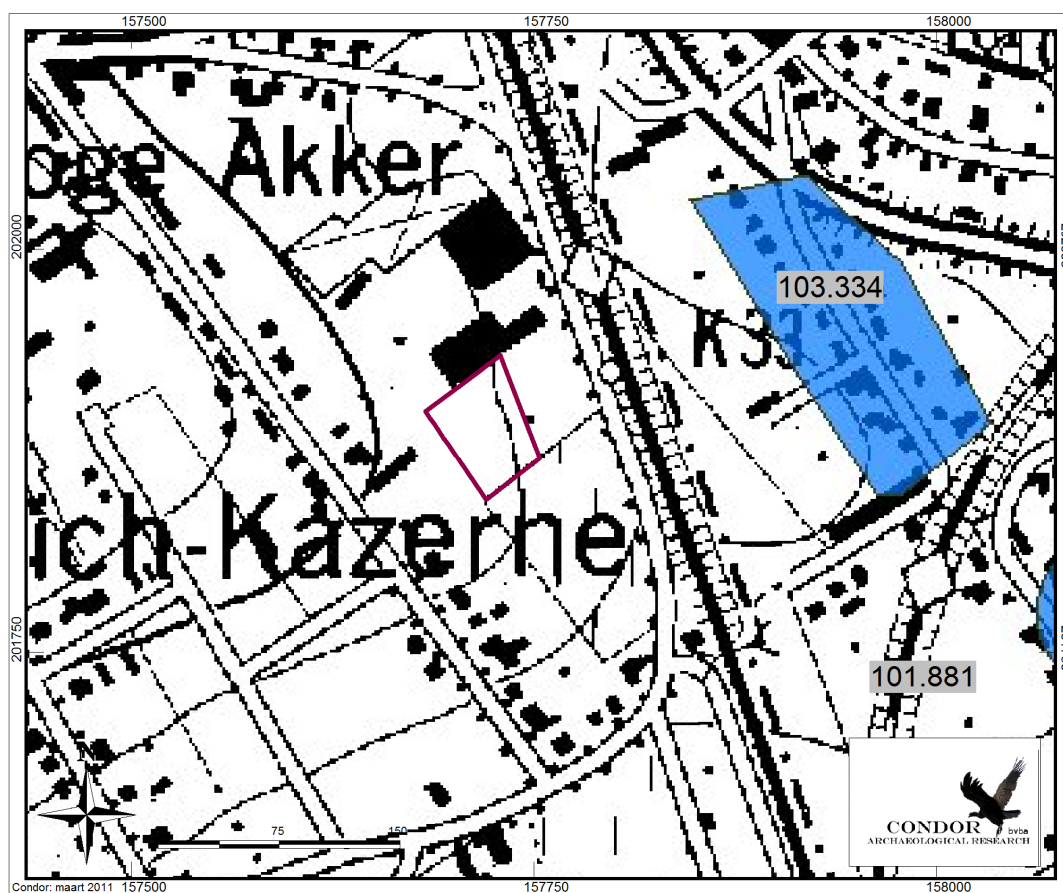
Afbeelding 6: Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (roze kader) en omgeving.

Afbeelding 7: Atlas van de Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (roze kader) en omgeving.

4.4. Archeologische waarden

Volgens de data beschikbaar in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) zijn er in de omgeving van het plangebied verschillende vondstmeldingen bekend (*afbeelding 8*). Meteen ten westen van het plangebied en de spoorlijn ligt een 17^e eeuwse site die bekend staat als Spaans blok of Hoeve Oliviers (CAI-nummer 103.334). Mogelijk heeft deze locatie een oorsprong in een verder verleden. Ten zuiden van Hoeve Oliviers is een site met walgracht uit de 18^e eeuw bekend (CAI-nummer 101.881). Kontich staat echter niet alleen bekend om zijn sites uit de nieuwe tijd. Reeds veel vroeger koos de prehistorische mens de regio van het huidige Kontich als tijdelijke verblijfplaats, maar ook zijn meer sedentaire nakomelingen bleven deze plaats nabij Antwerpen gebruiken als woonplaats. Op circa 650 m ten westen van het plangebied liggen de sites Alfsberg I (CAI-nummer 105.224, niet weergegeven op *afbeelding 8*) en Ijzemaalberg 1 (CAI-nummer 100.256, niet weergegeven op *afbeelding 8*). Deze archeologische vindplaatsen hebben vondsten uit de steentijden, woonerven uit de midden en late ijzertijd, een Gallo-Romeinse villa met hypocaustum uit de midden Romeinse tijd en een cultusplaats uit de late ijzertijd aan het licht gebracht. Een andere opmerkelijke Romeinse vindplaats bevindt zich dan weer circa 700 m ten noorden van het plangebied, met name Kontich-Kazerne (steenakker) (CAI-nummer 101.421, niet op *afbeelding 8*). Hier zijn resten van een tempel, verschillende huizen, een pottenbakkersoven en een straat gevonden bij archeologisch onderzoek, allen uit de Romeinse periode.

Afbeelding 8: Uitsnede uit de Centraal Archeologische inventaris met aanduiding van het plangebied (roze kader) en omgeving.

6. Resultaten Veldonderzoek

6.1. Veldonderzoek

Verspreid over het plangebied zijn vier proefsleuven aangelegd (zie bijlage 1). Bij de inplanting van de werkputten is rekening gehouden met verschillende factoren. Een deel van het terrein wordt gebruikt als weide voor een pony. Aangezien het dier na afloop van het onderzoek weer terug komt, is de stal gevrijwaard. Ook de aanwezige bomen en het verhard basketbalveld zijn gerespecteerd⁶. De totale oppervlakte van het terrein bedraagt circa 3300 m² waarvan ten minste 12% dient onderzocht te worden aan de hand van proefsleuven. Werkputten 1 en 4 hebben een noordwest-zuidoost oriëntatie en zijn respectievelijk 32 m lang en 5 m breed (156,5 m²) en 25 m lang en 5 m breed (118,7 m²). Werkput 3 ligt noordoost – zuidwest georiënteerd en is ongeveer 5 m breed en 20 m lang (100,8 m²). De gehanteerde inplanting laat echter een te grote onbekende vlek in het midden van het plangebied. Daarom is nog een bijkomend kijkvenster van circa 7 m bij 4 m (28 m²) aangelegd tussen de berkenbomen in het centrum van het terrein. Hierdoor is er een totale oppervlakte van 400,8 m² opengelegd wat neerkomt op een dekking van 12,14 %.

De onderzoeksvlakken zijn aangelegd in de top van de C-horizont, op een diepte van circa 25 à 40 cm onder het maaiveld. De onderzoeksvlakken zijn manueel met de schop bijgeschaafd. Alle vlakken zijn gefotografeerd en digitaal ingetekend (*afbeelding 9*). Met een metaaldetector is de aanwezigheid van metalen vondsten in de bodem nagegaan. De locatie van alle vondsten zijn digitaal ingemeten en de vondsten zijn ingezameld. In elke proefsleuf is één profielkolom van minstens 75 cm breed opgepoetst, gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/20 en beschreven. De bovenzijde is in alle profielen het maaiveld. In de werkputten en op het maaiveld is respectievelijk om de drie en om de vier meter een hoogtemeting gedaan. De diepte van elk vlak ten opzichte van het maaiveld is weergegeven volgens de Tweede Algemene waterpassing (TAW). De locatie van de putten is ingemeten in Lambert 72-coördinaten. Na het veldwerk en in overleg met Ruimte en Erfgoed⁷ zijn de proefsleuven nog dezelfde dag terug dicht gelegd en verdicht.

⁶ Afspraken gemaakt bij opstartvergadering op woensdag 9 februari 2011

⁷ Telefonisch overleg met Annick Arts op donderdag 24 februari 2011.

Afbeelding 9: Overzichtsfoto van werkput 1 in zuidoostelijke richting.

6.2. Bodemopbouw

Het beeld van de bodemopbouw komt grotendeels overeen met de verwachting op basis van de geomorfologische kaart en de bodemkaart. Binnen het plangebied is siltig zand aangetroffen. Meteen onder de grijs donkerbruine Ap-horizont (bouwvoor) is in alle vier de werkputten de natuurlijke C-horizont aangetroffen. De bouwvoor is ongeveer 30 à 45 cm dik. Daaronder zijn geen sporen van bodemvorming herkend in de vorm van een uitspoelingshorizont of E-horizont en een inspoelingshorizont of B-horizont. Wel is de overgang van een roestarme naar een roestrijke C-horizont op ongeveer 50 à 60 cm beneden het maaiveld vastgesteld.

Afbeelding 10: bodemprofiel in Werkput 1 met aanduiding van de verschillende bodemlagen.

6.3. Sporen en structuren

Bij het inmeten van de vier proefsleuven zijn in totaal 74 sporen opgemeten. Een overzicht van de sporen wordt weergegeven in bijlage 2 en de beschrijving ervan in bijlage 4. De sporen kunnen worden opgedeeld in twee categorieën: (paal)kuilen en greppels.

Greppels

Bij het proefsleuvenonderzoek zijn vijf greppelstructuren aangetroffen. Eén daarvan, S405, kent met zekerheid een oorsprong in de nieuwste tijd. Het spoor doorsnijdt de huidige Ap-horizont. De twee greppels in werkput 3, S311 en S312, behoren tot eenzelfde drainagegreppel. In het spoor is sporadisch nog de terracotta drainagebuis aanwezig. De greppel kan op basis daarvan worden gedateerd in de 20ste eeuw. Een recentere verstoring, S310, oversnijdt sporen S311 en S312.

Sporen S406 en S407 hebben een blauwgrijze vulling met lichtgrijze en bruine vlekken en een duidelijke aflijning. De sporen krijgen een interpretatie als greppel. Of het hier

om antropogene greppels of een natuurlijke beek gaat, is niet duidelijk uit te maken. Een antropogene oorsprong lijkt het meest plausibel. Aan de ene kant kent spoor S406 een mooie lineaire structuur, maar de vlak daarnaast gelegen S407 heeft een veel onregelmatigere vorm. Uit de vulling van S406 zijn twee aardewerkfragmenten van eenzelfde individu ingezameld. Op basis van dit aardewerk wordt de vulling van de greppel of beek geplaatst in de Romeinse periode (mogelijk de 3^e eeuw). Daarmee is ook meteen een “terminus post quem” bekend voor de (paal)kuilen S401 tot en met S404 die spoor S406 doorsnijden. Verder naar het zuidwesten in werkput 4 liggen twee kuilen (S414 en S415) die een gelijkaardige vulling hebben als greppels S406 en S407.

Kuilen

De grootste groep sporen bestaat uit kuilen, paalkuilen en kernen met 69 exemplaren. De meeste kuilen zijn niet zo oud en kunnen geïnterpreteerd worden als recente verstoringen (nieuwste tijd). Ook voor kuil S201 in werkput 2 blijkt dit het geval. In de vulling van dit groot, scherp afgelijnd en onregelmatig gevormd spoor zijn onder andere restanten van plastic aangetroffen. Met uitzondering van sporen S301 en S308 doet eenzelfde situatie zich voor bij alle kuilen in werkput 3. In de vulling is een grote hoeveelheid, nog niet vergaan, tuinafval vastgesteld. Spoor S303 heeft oorspronkelijk een interpretatie gekregen als natuurlijk spoor, maar hoort waarschijnlijk tot dezelfde categorie sporen uit de nieuwste tijd. Ook in werkput 1 zijn enkele recente afvalkuilen vast gesteld met daarin sporadisch fragmenten moderne bloempot, glas, plastic en puin. Waar de kuilen nog gedeeltelijk in het profiel zichtbaar zijn, toont de profielwand een verstoorde Ap-horizont. De sporen S101, S106, S109, S115, S126, S127, S130, S135, S138, S140 en S141 kunnen dan ook in de nieuwste tijd gedateerd worden. De grote hoeveelheid recente afvalkuilen heeft het bodemarchief binnen het plangebied grondig, maar zeker niet volledig verstoord.

Niet alleen afvalkuilen maar ook kleinere kuilen, mogelijk paalkuilen, komen voor in de proefsleuven en met name in werkput 1. In de zuidoostelijke helft van deze proefsleuf is een archeologisch interessante zone aanwezig. Kuilen S102, S104 en S107 zijn grijs van kleur met oranje vlekken. Hun aflijning is slechts vaag zichtbaar. Uit de vulling van spoor S102 is een fragment aardewerk ingezameld dat slechts vaag gedateerd kan worden in een periode vanaf de Romeinse tijd. Ook sporen S108 en

S110 tot en met S114 kennen eenzelfde vulling en aflijning en gelijken sterk op S102. Bij de aanleg van het vlak is ook in S113 een scherf in aardewerk aangetroffen die de vulling van de kuil dateert vanaf de 14^e eeuw of jonger. Voorts zijn ook sporen S116 tot en met S123 heel gelijkaardig aan de kuilen die hier net besproken zijn (*afbeelding 11*). Een structuur kan in deze wirwar van kuilen op basis van de huidige resultaten niet herkend worden. Wanneer deze sporen uit dezelfde periode zouden stammen, dringt een datering in de late middeleeuwen of nieuwe tijd zich op.

Afbeelding 11: coupe op spoor S122 in werkput 1

Meer naar het noorden van de werkput zet de aanwezigheid van kleine kuilen of paalkuilen zich verder. Deze hebben doorgaans een veel donkere vulling en zijn scherp afgelijnd. Enkele exemplaren worden in de nieuwe of nieuwste tijd geplaatst, maar het merendeel kan niet gedateerd worden. De aard van de vulling en de aflijning geven aanleiding om deze sporen in een recenter verleden te plaatsen dan diegene in de zuidoostelijke helft van de proefsleuf.

In werkput 3 zijn twee paalkuilen opgetekend die aansluiten bij de vaag afgelijnde kuilen in werkput 1, met name S301 en S308. In de vulling van beide sporen zijn bij aanleg van het vlak respectievelijk een metaalslak en twee aardewerkfragmenten gerecupereerd. Wat overblijft van het aardewerk is echter te fragmentarisch om te beschrijven.

In werkput 4 tenslotte zijn 12 kuilen aanwezig. Spoor S408 loopt door de Ap-horizont tot in de C-horizont en in de vulling zitten resten van plastic. Dit spoor kan zonder twijfel in de nieuwste tijd geplaatst worden. Sporen S401 tot en met S404 hebben een donkere homogene vulling en een scherpe aflijning. Ze staan in een vierhoek ten opzichte van elkaar. Alle vier de kuilen doorsnijden een Romeinse greppel S406 en worden daarom gedateerd vanaf de Romeinse periode. Kuilen S409 tot en met S411 en S414 tot en met S415 kennen een gelijkaardige vulling en aflijning. Ook hier zijn geen vondsten aangetroffen bij het opschaven van de sporen. Op basis van hun gelijkenis met de andere exemplaren worden ze eveneens vanaf de Romeinse periode gedateerd. In werkput 4 werd dus een structuur aangesneden met een onbekende datering, hoewel op basis van de vulling en de aflijning een datering in de jongere periodes plausibel lijkt. Twee kuilen in werkput 4 tonen een heel andere vulling, namelijk sporen S414 en S415. Beide kuilen vertonen een gelijkaardig beeld als de greppels S406 en S407 met een blauwgrijze vulling met lichtgrijze, gele en bruine vlekken. Hun functie blijft voorlopig onduidelijk.

6.4. Vondsten

Bij het proefsleuvenonderzoek zijn twaalf vondstcontexten ingezameld die samen goed zijn voor zeventien vondsten. Het aangetroffen materiaal bestaat uit aardewerk, natuursteen, glas en metaal. De locatie van de vondsten worden weergegeven in bijlage 2 en 3 en de beschrijving van de artefacten in bijlage 5.

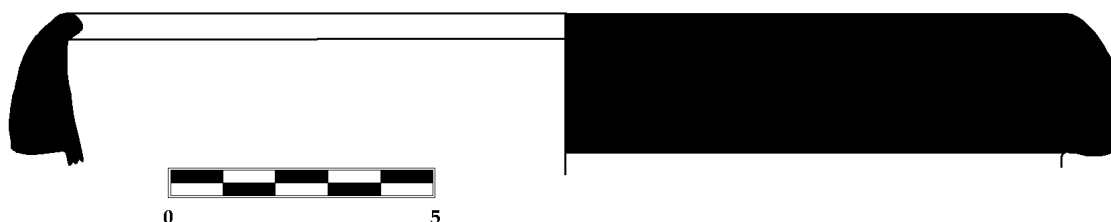
Aardewerk

De grootste groep vondsten behoren tot het aardewerk. Hierin kunnen verschillende types en dateringen herkend worden:

- Witgeel bakkend
- Roodbakkend gedraaid
- Grijsbakkend
- Protosteengoed

Witgeel bakkend aardewerk

Drie scherven kunnen in deze categorie geplaatst worden. Bij de aanleg van het vlak in werkput 1 is een wandfragment aangetroffen (V001). Het gaat om een secundair verbrande scherf die bestaat uit een ietwat zandige witgele klei. Het fragment is geïnterpreteerd als kruikwaar of deel van een kruik uit de Romeinse periode. Uit de vulling van greppel S406 in werkput 4 zijn eveneens twee scherven in zandige witgele klei gevonden (V012). Deze exemplaren behoren tot hetzelfde individu. Ze hebben echter geen glad, maar een grover oppervlak. Eén van de scherven is een rand met driehoekig geprofileerde tuitrand (*afbeelding 12*). Het baksel en de rand plaatsen dit recipiënt in de categorie van de Romeinse kruikamforen of standamforen. Vermoedelijk dateert dit materiaal uit de 3e eeuw.⁸

Afbeelding 12: Doorsnede van vondst 012

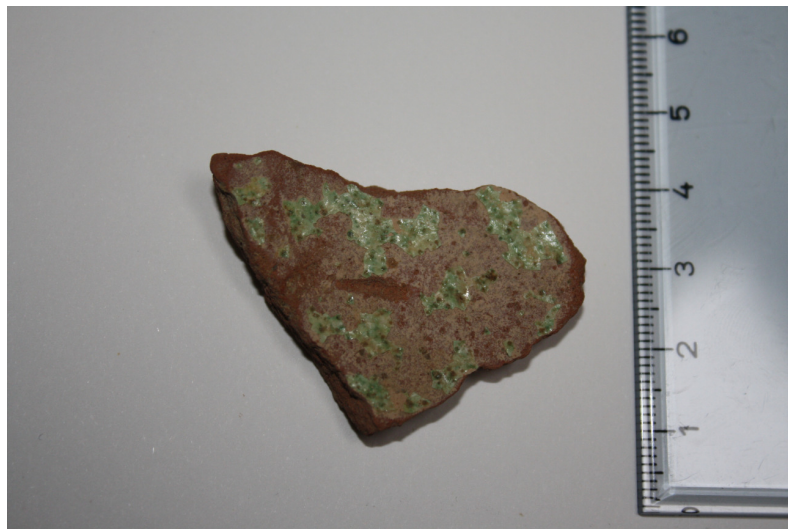
Roodbakkend⁹

In vier vondstcontexten is roodbakkend gedraaid aardewerk aangetroffen. Bij de beschrijving wordt het randfragment (V009) uit kuil S124 buiten beschouwing gelaten. Het gaat om de rand van een recente bloempot. Over de contexten V003 en V011 met telkens één fragment roodbakkend (gedraaid?) aardewerk valt eveneens weinig te zeggen. De eerste scherf is te verweerd en de tweede te fragmentarisch bewaard. De vulling van kuil S113 daarentegen levert een wandscherf op in roodbakkend gedraaid aardewerk die aan de binnenzijde voorzien is van een geel-groene loodglazuur (V006) (*afbeelding 13*). Het fragment maakt deel uit van een bord of een open vorm zoals een

⁸ Vanvinckenroye 1991, 106-107. Hiddink 2010, pp. 180-185.

⁹ De Groote 2008.

kom. Dit type aardewerk komt voor vanaf de late middeleeuwen en meer bepaald ongeveer vanaf de 14^e eeuw.

Afbeelding 13: V006 uit S113.

Grijsbakkend

Twee aardewerkfragmenten (V005 en V011) zijn onder te brengen in deze categorie. V011 bestaat slechts uit een heel fragmentarisch brokje waarover verder geen informatie bekomen kan worden. V005 bestaat uit een dikke brok grijsbakkend aardewerk, vermoedelijk een wandfragment. Opvallend is het lichte gewicht van dit fragment. Informatie omtrent vorm, functie en datering van het voorwerp waartoe de scherf behoorde blijft nog een vraagteken.

Protosteengoed¹⁰

Een laatste aardewerksoort die vertegenwoordigt is bij het vooronderzoek aan de Rozengaard, is het protosteengoed. Een wandscherf (V007) van dit gedeeltelijk gesinterd baksel is teruggevonden bij aanleg van het vlak in een recente verstoring (S115). Het fragment zit hier niet op zijn plaats waardoor de originele context niet achterhaald kan worden. Het protosteengoed verschijnt in Vlaanderen vanaf de 13^e eeuw en de scherf wordt dan ook in dezelfde periode geplaatst als de geglazuurde wandscherf uit kuil S113. De vorm en functie van het recipiënt kunnen niet achterhaald worden.

¹⁰ De Groote 2008.

Natuursteen

Op twee plaatsen in werkput 1 is bij aanleg van het vlak materiaal ingezameld dat ongewassen deed vermoeden dat het aardewerk was. V004 bevat echter twee stukken heel poreus gesteente. Het fragment natuursteen in V008 bleek na het wassen te klein te zijn om nuttige informatie te kunnen leveren.

Glas

Twee fragmenten glas zijn ingezameld, met name V004 en V009. Het stukje in context V004 is samen met twee fragmenten natuursteen aangetroffen, maar de vondsten komen vermoedelijk uit de onderzijde van de bouwvoor. De glasscherf uit context V009 heeft samen met een scherf van een moderne bloempot in de vulling van spoor S124 gezeten. Het glas behoort tot de nieuwste tijd.

Metaal

Spoor S301 bracht een ijzerslak aan het licht, V010. Het fragment meet 5,5 cm bij 7 cm.

7. Conclusie

7.1. Inleiding

Het plangebied aan de Rozengaard te Kontich is gelegen ten zuidoosten van de dorpskern tegen de grens met de gemeente Lint. In de nabije omgeving zijn sporen van ijzertijderven en een Gallo-Romeinse nederzetting aangetroffen, alsook enkele sites uit de 17^e en 18^e eeuw. De mogelijkheid bestaat dat binnen het plangebied eveneens archeologische vindplaatsen uit deze of andere periodes aanwezig zijn. Door middel van een proefsleuvenonderzoek is deze verwachting getoetst. Op basis van de resultaten kan Ruimte en Erfgoed een besluit nemen met betrekking tot een eventueel vervolgonderzoek.

Tijdens het veldonderzoek zijn indicatoren gevonden die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats binnen het plangebied.

7.2. Beantwoording onderzoeksvragen

- ***Zijn er sporen aanwezig? Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen? Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?***

Bij het veldonderzoek zijn 74 sporen opgetekend. Naast enkele natuurlijke exemplaren is het merendeel van de sporen antropogeen van oorsprong. De sporen zijn duidelijk leesbaar in de natuurlijke bodem ondanks de vage aflijning en flauwe kleurverschillen van de oudere sporen.

- ***Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?***

De sporen behoren tot meerdere periodes. Het merendeel dient geplaatst te worden in een recent verleden en bestaat hoofdzakelijk uit verstoringen en afvalkuilen. Daarnaast zijn ook enkele sporen toe te schrijven aan de Romeinse periode (S406 en S407) en aan de late middeleeuwen (kuilencluster in werkput 1).

- ***Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?***

Werkput 4 bevat een structuur van verschillende (paal)kuilen die mogelijk uit de nieuwe of nieuwste tijd dateren. Andere structuren zijn bij het

proefsleuvenonderzoek nog niet herkend in de sporencluster. Mogelijk zijn ze wel aanwezig, maar dient een vervolgonderzoek hier een antwoord op te bieden.

▪ ***In hoeverre worden eventuele archeologische resten bedreigd door de voorgenomen bodemingreep?***

De geplande nieuwbouw en de daarmee gepaard gaande bodemversturende graafwerkzaamheden vormen een bedreiging voor het archeologisch bodemarchief binnen het plangebied dat slechts een dertigtal centimeter beneden het maaiveld ligt. Bij de graafwerken zal de archeologisch relevante informatie onherroepelijk verloren gaan.

▪ ***Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?***

Een vervolgonderzoek kan antwoord bieden op de vraag of binnen het plangebied een structuur uit de Romeinse of laat middeleeuwse periode aanwezig is. De huidige datering gebeurde louter op basis van enkele aardewerkscherven. Meer vondstmateriaal zou deze datering kunnen bijschaven. Wanneer één of meerdere structuren daadwerkelijk aanwezig zijn, dient bijzondere aandacht te gaan naar de relatie van de vindplaats aan de Rozengaard en de andere gekende sites in de omgeving.

8. Aanbevelingen

Uit de resultaten van het archeologisch vooronderzoek door middel van proefsleuven is gebleken dat ondanks vele recente verstoringen binnen het plangebied sporen en vondsten aanwezig zijn uit vermoedelijk de Romeinse periode (3^e eeuw) en de late middeleeuwen. Twee greppelstructuren met Romeins aardewerk in de vulling en verschillende (paal)kuilen die vermoedelijk dateren uit de late middeleeuwen tekenen zich af in het noordoosten en in het centrum van het terrein. Op basis van deze resultaten wordt een vervolgonderzoek aanbevolen in de vorm van een opgraving. Een vlakdekkende opgraving kan antwoord bieden op de vraag of er op het terrein een structuur uit de Romeinse tijd en/of de late middeleeuwen aanwezig is. Bijkomend vondstmateriaal kan bovendien leiden tot een meer nauwkeurige datering van de sporen. Bovendien vormt de relatie van deze vindplaats met de reeds gekende archeologische sites in Kontich en haar omgeving een belangrijk aandachtspunt. Ondanks de kleine omvang van het terrein vormt de locatie een interessant onderzoeksgebied omdat ook de weidegrond ten zuiden van het terrein in de toekomst verkaveld zal worden.

Bovenstaand advies is slechts een selectieadvies en dient louter ter advisering van het bevoegd gezag: Ruimte en Erfgoed. Het definitieve besluit met betrekking tot de vrijgave van het terrein, zal op basis van het uitgebrachte advies genomen worden door het bevoegd gezag. Daarom wordt geadviseerd om inzake het besluit contact op te nemen met Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen.

9. Bibliografie

Bronnen

ADAMS R., S. VERMEIRE, P. JACOBS, S. LOUWYE & T. POLFLIET 2002. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart. Kaartblad 15 Antwerpen*. Haecon en Universiteit Gent.

DE GROOTE K. 2008. *Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en de late middeleeuwen (10de-16de eeuw)*. Relicta Monografieën I. Brussel.

HIDDINK H. 2010. *Romeins aardewerk van de Zuid-Nederlandse zandgronden*. Materiaal en Methoden 2. Amsterdam.

VANVINCKENROYE W. 1991. *Gallo-Romeins aardewerk van Tongeren*. Publicaties van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum te Tongeren. 44. Hasselt.

Websites (geraadpleegd maart 2011)

<http://www.kontich.be>

<http://www.ngi.be>

<http://www.agiv.be/gis/diensten/geo-vlaanderen/>

(geraadpleegd voor bodemkundige kaart)

10. CD-ROM

Bijgevoegd bevindt zich een CD-rom met de volgende gegevens:

- Foto's geordend per werkput
- De digitale versie van dit rapport
- Fotolijst, sporenlijst, velddagboek, hoogtematen.

11. Lijst met gebruikte dateringen

Ruwe datering	Verfijning 1	Verfijning 2	Verfijning 3	Precieze datering
STEENTIJD	Paleolithicum	Vroeg-paleolithicum	Vroeg-paleolithicum	1.000.000/500.000 - 250.000 jaar geleden
		Midden-paleolithicum	Midden-paleolithicum	250.000 - 38.000 jaar geleden
		Laat-paleolithicum	Laat-paleolithicum	38.000 - 12.000 jaar geleden
	Mesolithicum	Vroeg-mesolithicum	Vroeg-mesolithicum	ca. 9.500 - 7.700 v. Chr.
		Midden-mesolithicum	Midden-mesolithicum	7.700 - 7.000/6.500 v. Chr.
		Laat-mesolithicum	Laat-mesolithicum	ca. 7.000 - ca. 5.000 v. Chr.
		Finaal-mesolithicum	Finaal-mesolithicum	ca. 5.000 - ca. 4.000 v. Chr.
	Neolithicum	Vroeg-neolithicum	Vroeg-neolithicum	5.300 - 4.800 v. Chr.
		Midden-neolithicum	Midden-neolithicum	4.500 - 3.500 v. Chr.
		Laat-neolithicum	Laat-neolithicum	3.500 - 3.000 v. Chr.
		Finaal-neolithicum	Finaal-neolithicum	3.000 - 2.000 v. Chr.
METAALTJIDEN	Bronstijd	Vroege bronstijd	Vroege bronstijd	2.100/2.000 - 1.800/1.750 v. Chr.
		Midden bronstijd	Midden bronstijd	1.800/1.750 - 1.100 v. Chr.
		Late bronstijd	Late bronstijd	1.100 - 800 v. Chr.
	Ijzertijd	Vroege ijzertijd	Vroege ijzertijd	800 - 475/450 v. Chr.
		Midden ijzertijd (oosten)	Midden ijzertijd (oosten)	475/450 - 250 v. Chr.
		Late ijzertijd (oosten)	Late ijzertijd (oosten)	250 - 57 v. Chr.
		Late ijzertijd (westen)	Late ijzertijd (westen)	475/450 - 57 v. Chr.
ROMEINSE TIJD	Romeinse tijd	Vroeg-Romeinse tijd	Vroeg-Romeinse tijd	57 v. Chr. - 69
		Midden-Romeinse tijd	Midden-Romeinse tijd	69 - 284
		Laat-Romeinse tijd	Laat-Romeinse tijd	284 - 402
MIDDELEEUVEN	Middeleeuwen	Vroege middeleeuwen	Frankische periode	5de eeuw - 6de eeuw
			Merovingische periode	6de eeuw - 8ste eeuw
			Karolingische periode	8ste eeuw - 9de eeuw
		Volle middeleeuwen	Volle middeleeuwen	10de eeuw - 12de eeuw
		Late middeleeuwen	Late middeleeuwen	13de eeuw - 15de eeuw
NIEUWE TIJD	Nieuwe tijd	16de eeuw 17de eeuw 18de eeuw		
NIEUWSTE TIJD	Nieuwste tijd	19de eeuw 20ste eeuw		

BIJLAGEN

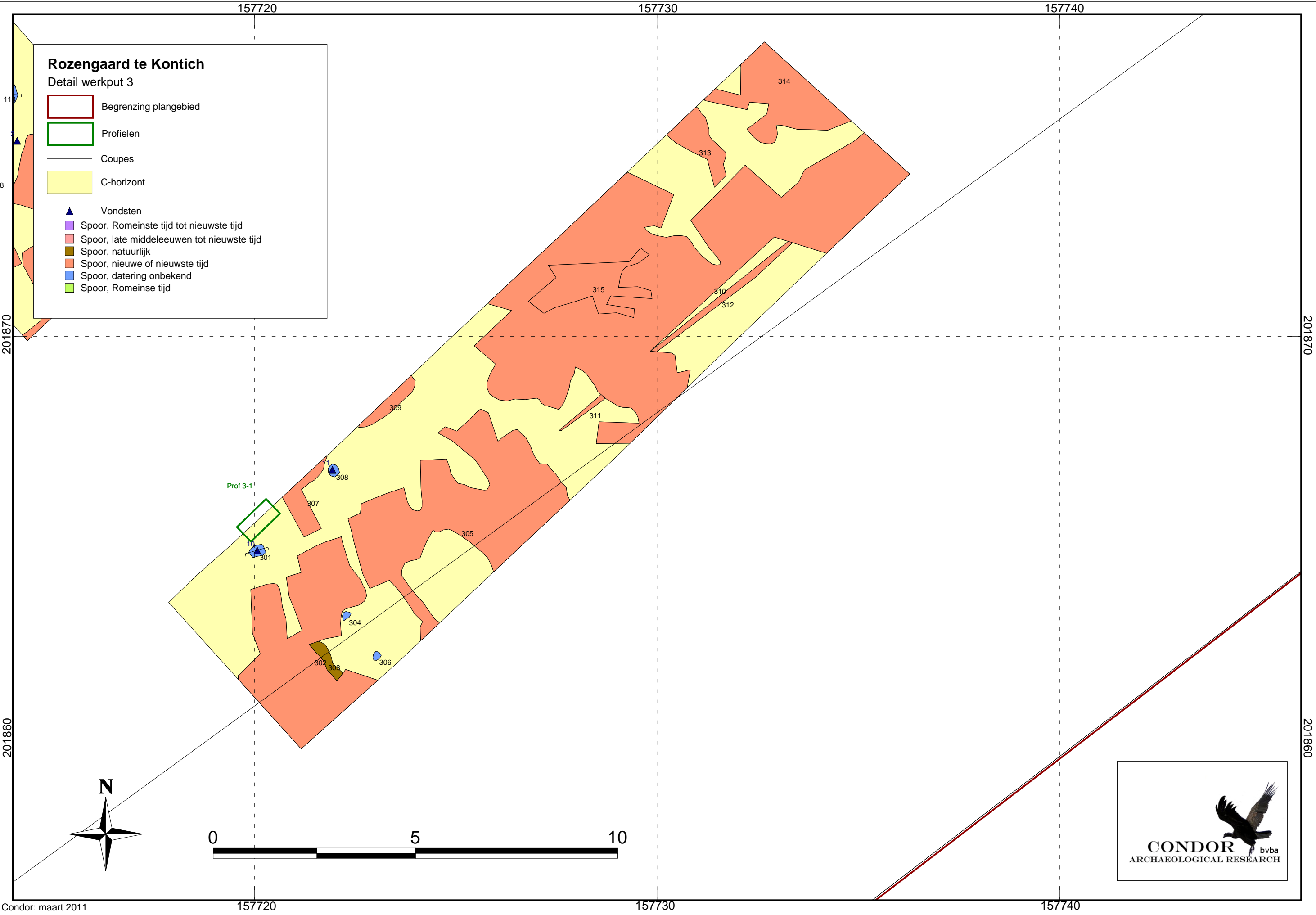
Bijlage 1

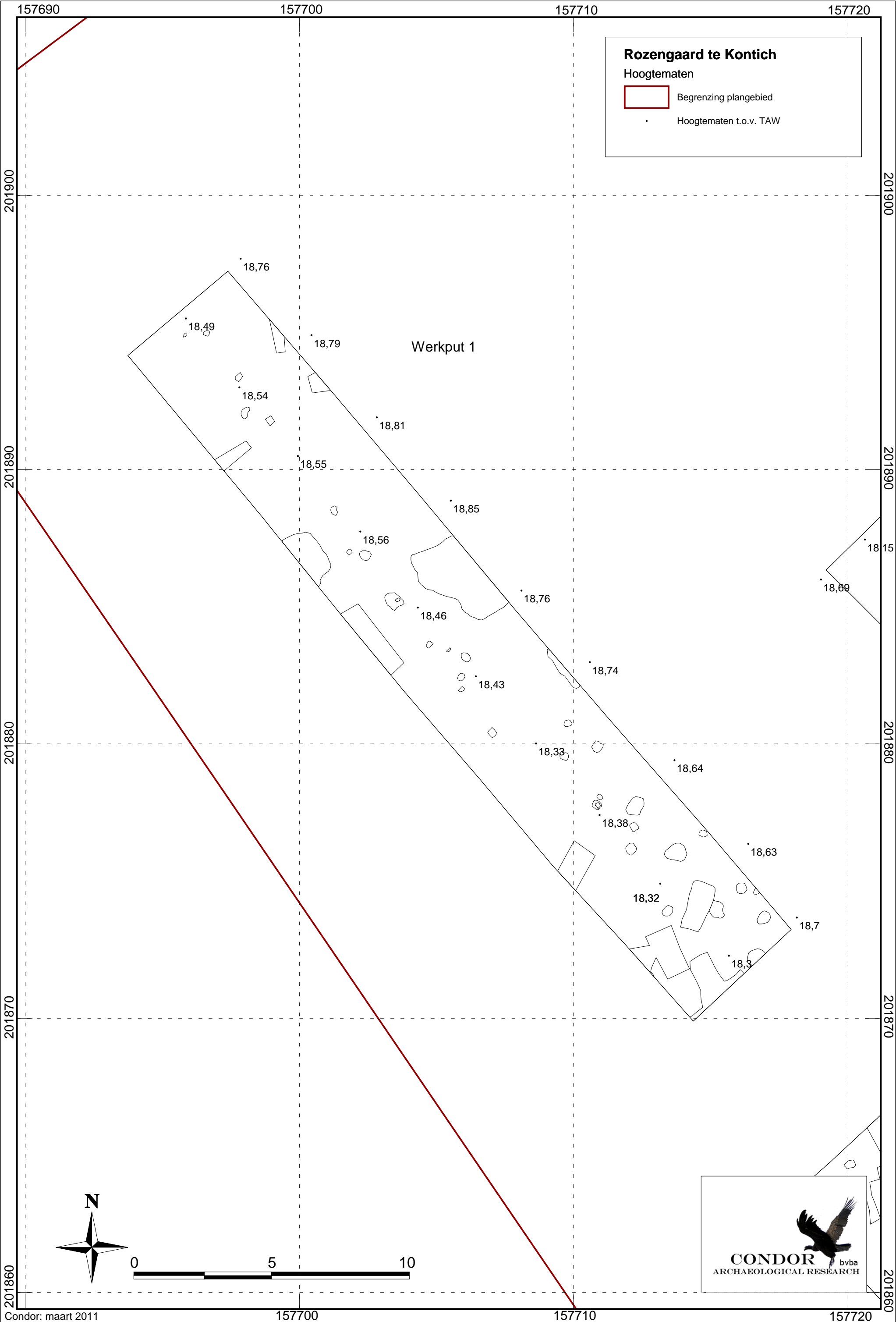

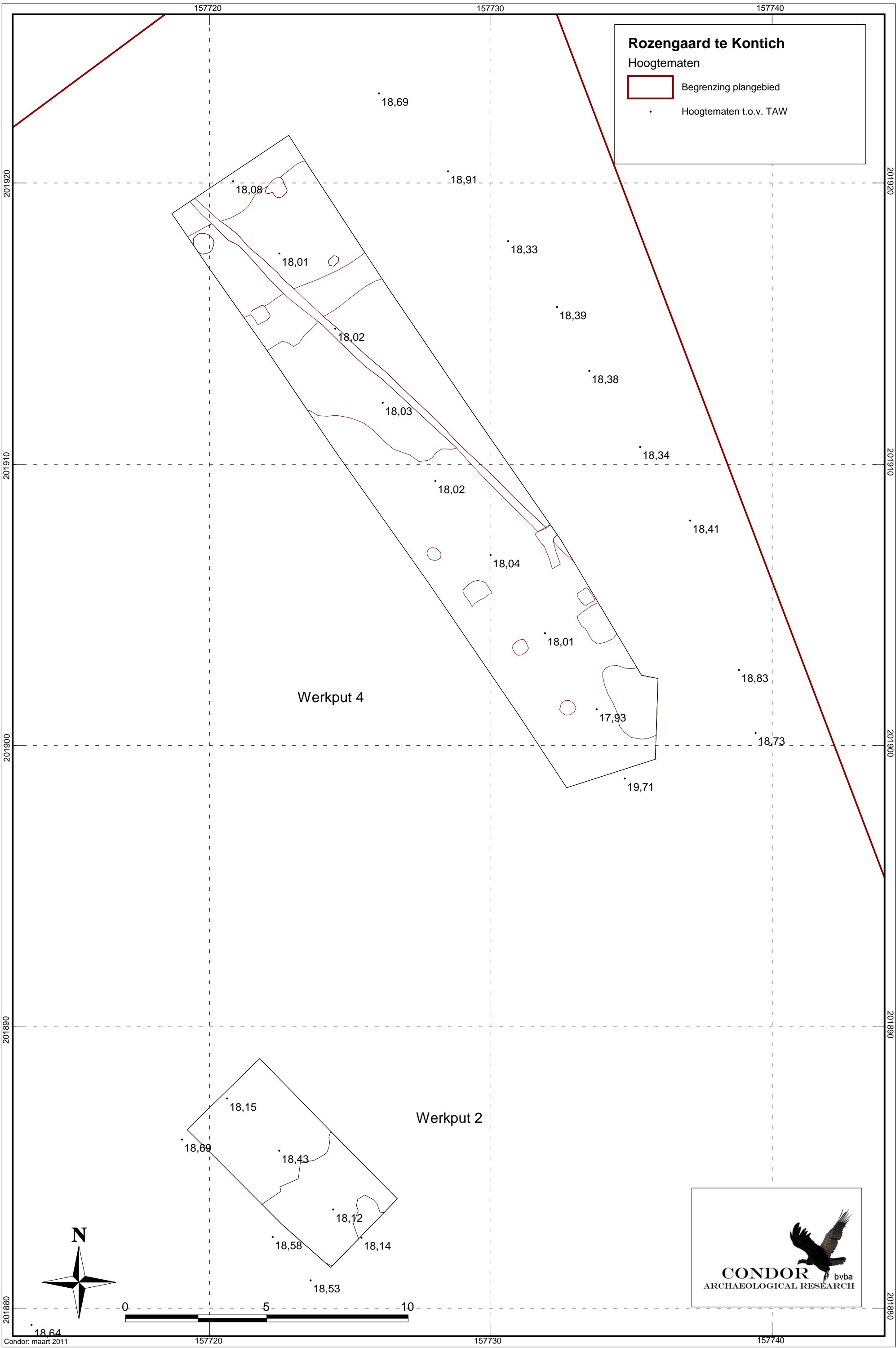
Bijlage 2

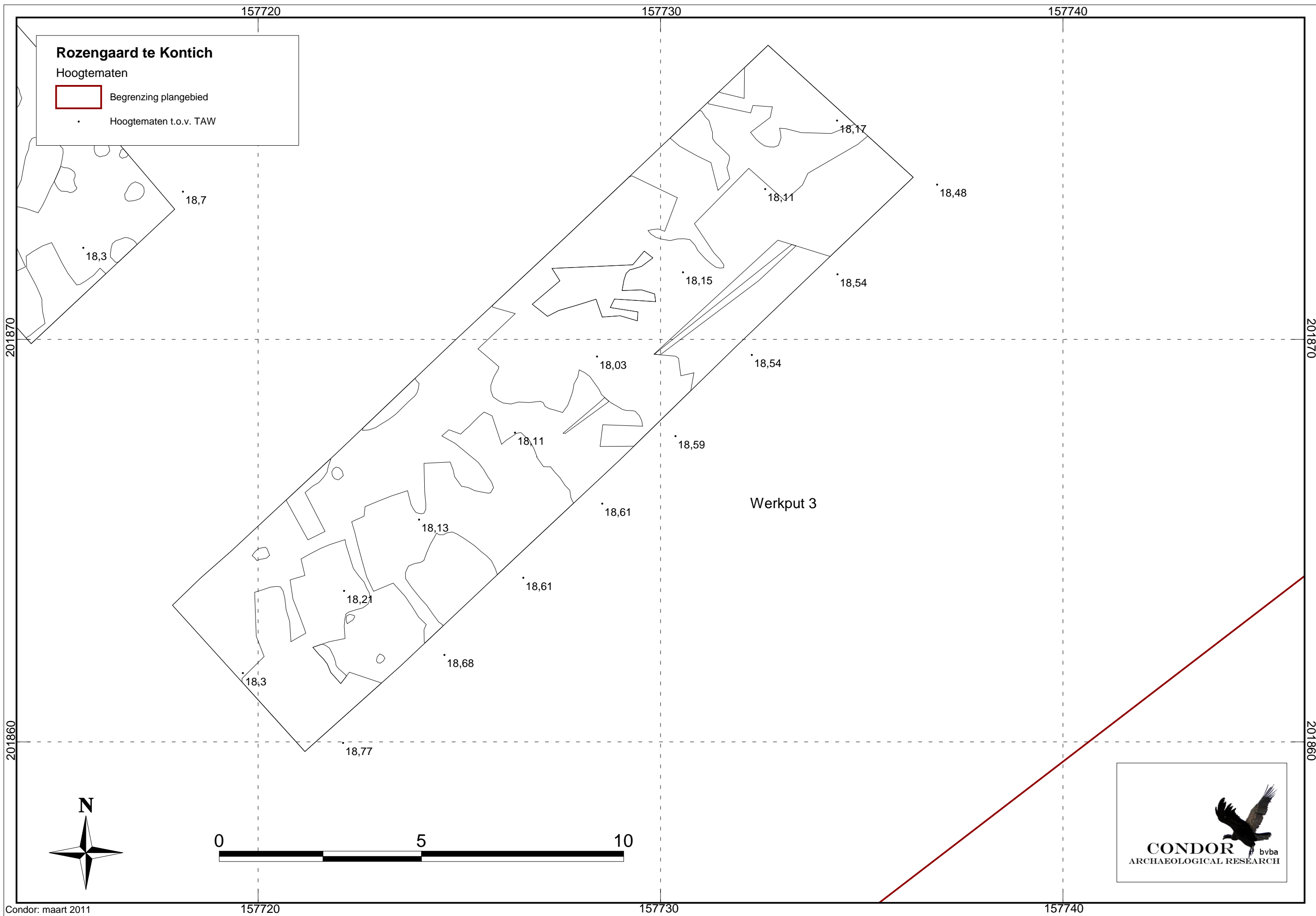

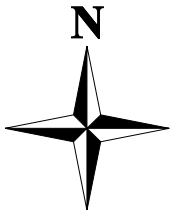

Rozengaard te Kontich

Hoogtematen

 Begrenzing plangebied

 Hoogtematen t.o.v. TAW

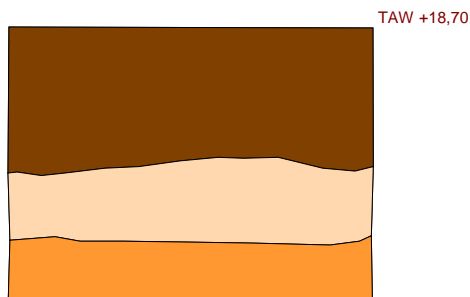
Bijlage 3

Rozengaard te Kontich

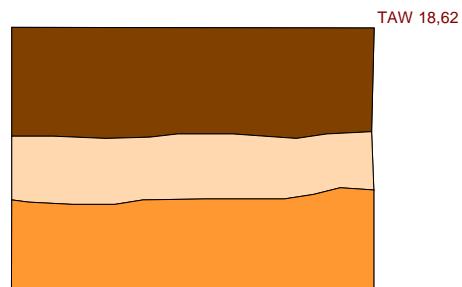
Profielen

- C1-horizont
- C2-horizont
- Ap-horizont
- Ophoogpakket

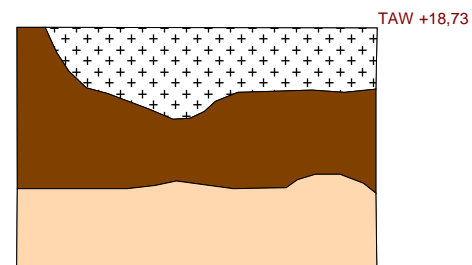
Werkput 1, profiel 1

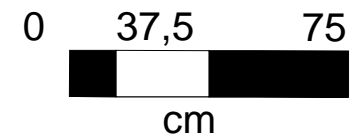
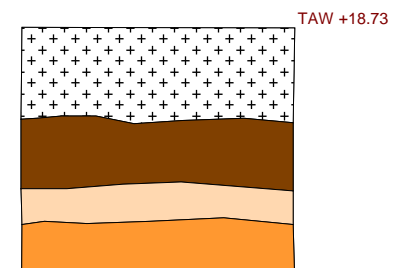
Werkput 2, profiel 1

Werkput 3, profiel 1

Werkput 4, profiel 1

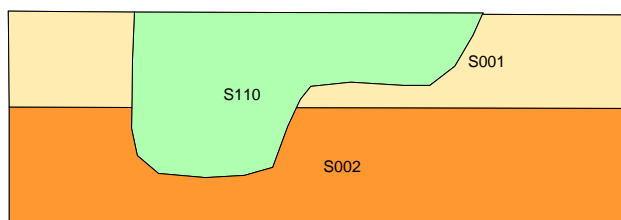

Rozengaard te Kontich

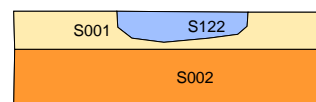
Coupes

- C1-horizont
- C2-horizont
- Spoor, late middeleeuwen of jonger
- Spoor, nieuwe tijd tot nieuwste tijd
- Spoor, onbekend

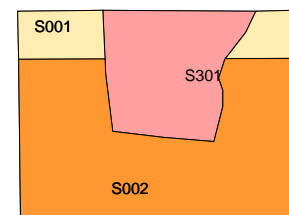
Werkput 1, spoor 110

Werkput 1, spoor 122

Werkput 3, spoor 301

0 50 100
cm

Bijlage 4

Sporenlijst				Provincie: Antwerpen			Gemeente: Kontich	Plaats, Toponiem:				
				Projectnr: 11-040			Code: KO11RO	Rozengaard				
Spoornr.	Interpretatie	Kleur	TAW	Textuur	Insluitsels	Begrenzing	Vorm	Samenhang	Opmerking	Datering	Gecoupeerd	Diepte
001	LAAG	BRGE + GR VL1		Z3S3	ROV1				C-HORIZONT	N.V.T		
002	LAAG	ORGE + WI VL1		Z3S3	ROV3				C-HORIZONT	N.V.T		
003	LAAG	GR DOBR + BR VL1		Z3S3	BA 6				AP-HORIZONT	N.V.T		
004	LAAG	BROR + GR VL1		Z3S3					VERSTOORDE LAAG	N.V.T		
005	LAAG	DOBR ZW		Z3S3					OPHOOGPAKKET	N.V.T		
101	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,33	Z3S3	HK6 BA7 FE7 PU7	Scherp	Onregelmatig					NIEUWSTE TIJD
102	KUIL	GR + OR VL 1	18,33	Z3S3	AW7 HK6	Vaag	Rond	S102, S104, S107	ONDER GEROERD PAKKET			ROMEINSE PERIODE - ?
103	KUIL	LIGR	18,26	Z3S3		Vaag	Ovaal		NATUURLIJK	NVT	JA	N.V.T.
104	KUIL	GR + OR VL 1	18,25	Z3S3	ROV1	Vaag	Rond	S102, S104, S107				ROMEINSE PERIODE - ?
105	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,26	Z3S3	BA7	Scherp	Onregelmatig					NIEUWSTE TIJD
106	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,29	Z3S3	BA6 KEI7 HK6 FE7	Scherp	Rechthoek					NIEUWSTE TIJD
107	KUIL	GR + OR VL 1	18,26	Z3S3	HK6	Vaag	Onregelmatig	S102, S104, S107				ROMEINSE PERIODE - ?
108	KUIL	GR + OR VL 1	18,34	Z3S3	HK6	Vaag	Rond	S108, S110-S114				LATE MIDDELEEUWEN TOT ?
109	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,31	Z3S3	HK6 BA7 PC7	Scherp	Onregelmatig		DOOR BOUWVOOR			NIEUWSTE TIJD
110	KUIL	GR + OR VL 1	18,32	Z3S3		Vaag	Onregelmatig	S108, S110-S114				LATE MIDDELEEUWEN TOT ? JA 34 CM
111	KUIL	GR + OR VL 1	18,28	Z3S3	HK6 VL6	Vaag	Rond	S108, S110-S114				LATE MIDDELEEUWEN TOT ?
112	KUIL	GR + OR VL 1	18,34	Z3S3	BA6 VL6	Vaag	Onregelmatig	S108, S110-S114				LATE MIDDELEEUWEN TOT ?
113	KUIL	GR + OR VL 1	18,35	Z3S3	HK6 AW7	Vaag	Onregelmatig	S108, S110-S114				LATE MIDDELEEUWEN TOT ?

114	KUIL	GR + OR VL 1	18,36	Z3S3	HK6	Vaag	Onregelmatig	S108, S110-S114	LATE MIDDELEEUWEN TOT ?
115	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,38	Z3S3	AW7 PU7	Scherp	Rechthoek	DOOR BOUWVOOR	NIEUWSTE TIJD
116	PAALKUIL	GR + OR VL 1	18,38	Z3S3	BA6	Vaag	Rond		ONBEKEND
117	PAALKERN	DOGR + OR VL 1	18,4	Z3S3		Vaag	Rechthoek		ONBEKEND
118	PAALKUIL	DOGR + OR VL 1	18,37	Z3S3		Vaag	Rond		ONBEKEND
119	KUIL	GR + OR VL 1	18,31	Z3S3		Scherp	Onregelmatig		ONBEKEND
120	KUIL	GR + OR VL 2	18,36	Z3S3		Scherp	Onregelmatig		ONBEKEND
121	PAALKUIL?	LIGR + OR VL 2	18,33	Z3S3		Vaag	Rond		ONBEKEND
122	PAALKUIL?	DOGR + OR VL 1	18,38	Z3S3		Scherp	Rechthoek		NIEUWE - NIEUWSTE TIJD JA 7 CM
123	PAALKUIL?	GR + OR VL 1	18,45	Z3S3		Scherp	Rechthoek		ONBEKEND
124	KUIL	LIGR GE	18,43	Z3S3		Scherp	Rond	S124-S125	UITLOGING NIEUWSTE TIJD
125	KUIL	GE LIGR	18,44	Z3S3		Scherp	Rond	S124-S125	UITLOGING NIEUWSTE TIJD
126	KUIL	GRO DOGR + OR V	18,33	Z3S3		Scherp	Onregelmatig	DOOR BOUWVOOR	NIEUWSTE TIJD
127	KUIL	ORGR + GR VL 1	18,47	Z3S3		Scherp	Onregelmatig	DOOR BOUWVOOR	NIEUWSTE TIJD
128	KUIL	LIBR DOGR	18,46	Z3S3		Scherp	Rechthoek		ONBEKEND
129	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,43	Z3S3		Scherp	Rond		ONBEKEND
130	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,48	Z3S3	PC7 BA7 ST7	Scherp	Rechthoek	DOOR BOUWVOOR	NIEUWSTE TIJD
131	KUIL	GR + OR VL 1	18,49	Z3S3	BA6 HK6	Vaag	Onregelmatig		ONBEKEND
132	KUILKERN	DOGR + OR VL 1	18,44	Z3S3	HK6	Scherp	Rechthoek		ONBEKEND
133	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,48	Z3S3	BA6	Scherp	Rond		ONBEKEND
134	KUIL	DOGR	18,53	Z3S3		Scherp	Ovaal		ONBEKEND
135	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,54	Z3S3		Scherp	Onregelmatig	DOOR BOUWVOOR	NIEUWSTE TIJD
136	KUIL	GR + OR VL 1	18,56	Z3S3	HK6	Scherp	Rond		ONBEKEND
137	KUIL	GR + GE VL 1	18,5	Z3S3		Scherp	Rechthoek		ONBEKEND
138	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,51	Z3S3	BA7	Scherp	Rechthoek	DOOR BOUWVOOR	NIEUWSTE TIJD
139	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,49	Z3S3	BA7	Scherp	Onregelmatig		NIEUWSTE TIJD
140	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,54	Z3S3	BA7	Scherp	Onregelmatig		NIEUWSTE TIJD
141	KUIL	GR + OR VL 3	18,46	Z3S3		Scherp	Rechthoek		NIEUWSTE TIJD
142	KUIL	GR + OR VL 1	18,51	Z3S3	HK6	Scherp	Rechthoek		ONBEKEND
143	KUIL	LIGR + OR VL 1	18,53	Z3S3		Scherp	Rond		ONBEKEND
144	KUIL	DOGR	18,53	Z3S3		Scherp	Rond		ONBEKEND

201	KUIL	BR DOGR	18,22	Z3S3	PC7 BA7	Scherp	Onregelmatig		DOOR BOUWVOOR	NIEUWSTE TIJD		
301	KUIL	GR + OR VL 1	18,25	Z3S3	FE7	Vaag	Onregelmatig	S301, S308		ONBEKEND	JA	28 CM
302	KUIL	DOGR + OR VL 1	18,28	Z3S3	BA7 NST7 MO7 PU7	Scherp	Onregelmatig			NIEUWSTE TIJD		
303	KUIL	GROGR + OR VL 1	18,24	Z3S1	HK6	Scherp	Onregelmatig		NATUURLIJK	NVT		
304	KUIL	LIBR LIGR	18,24	Z3S3	HK6	Vaag	Onregelmatig			ONBEKEND		
305	KUIL	DOGR + GE VL 1	18,24	Z3S3	BA7	Scherp	Onregelmatig			NIEUWSTE TIJD		
306	KUIL	GR + GE VL 1	18,23	Z3S3	MG6	Vaag	Rond			ONBEKEND		
307	KUIL	DOGR + GE VL 2	18,26	Z3S3	HK6	Scherp	Onregelmatig			NIEUWSTE TIJD		
308	KUIL	GR + GE VL 1	18,19	Z3S3	AW7	Vaag	Rond	S301, S308		ONBEKEND		
309	KUIL	DOGR + GE VL 1	18,13	Z3S3	BA7	Scherp	Onregelmatig			NIEUWSTE TIJD		
310	KUIL	GROGR + OR VL 2	18,19	Z3S3	BA7 PL3	Scherp	Onregelmatig			NIEUWSTE TIJD		
315	LAAG	BRGE + GR VL 1		Z3S3					C-HORIZONT	NVT		
311	GREPPEL	GR + GE VL 1	18,17	Z3S3	BA7	Scherp	Lineair	S311-S312	DRAINAGEBUIS	NIEUWSTE TIJD		
312	GREPPEL	GR + GE VL 1	18,09	Z3S3	BA7	Scherp	Lineair	S311-S312	DRAINAGEBUIS	NIEUWSTE TIJD		
313	KUIL	GROGR + OR VL 1	18,18	Z3S3	PL2	Scherp	Onregelmatig			NIEUWSTE TIJD		
314	KUIL	GROGR + OR VL 1	18,17	Z3S3	PL2	Scherp	Onregelmatig			NIEUWSTE TIJD		
401	KUIL	DOGR BR		Z3S3		Scherp	Onregelmatig	S401-S404		ROMEINSE PERIODE – NIEUWSTE TIJD		
402	KUIL	DOGR BR		Z3S3		Scherp	Rond	S401-S404		ROMEINSE PERIODE – NIEUWSTE TIJD		
403	KUIL	DOGR BR		Z3S3		Scherp	Ovaal	S401-S404		ROMEINSE PERIODE – NIEUWSTE TIJD		
404	KUIL	DOGR BR		Z3S3		Scherp	Rond	S401-S404		ROMEINSE PERIODE – NIEUWSTE TIJD		
405	GREPPEL	DOGR BR		Z3S3	BA7 BE7	Scherp	Lineair		DOOR BOUWVOOR	NIEUWSTE TIJD		
406	GREPPEL GRACHT	BLGR + LIGR, GE & BR VL1		Z3S3	AW7 HK6	Vaag	Lineair	S406-S407		ROMEINSE PERIODE		
407	GREPPEL GRACHT?	BLGR + LIGR, GE & BR VL1		Z3S3		Vaag	Onregelmatig	S406-S407		ROMEINSE PERIODE		
408	KUIL	DOBR GR + GR VL1		Z3S3	PC7	Scherp	Onregelmatig		DOOR BOUWVOOR	NIEUWSTE TIJD		
409	KUIL	DOGRBR		Z3S3		Scherp	Rond			ROMEINSE PERIODE – NIEUWSTE TIJD		
410	KUIL	DOGRBR		Z3S3		Scherp	Onregelmatig	S410-S411, S414- S415		ROMEINSE PERIODE – NIEUWSTE TIJD		
411	KUIL	DOGRBR		Z3S3		Scherp	Vierhoek	S410-S411, S414- S415		ROMEINSE PERIODE – NIEUWSTE TIJD		

412	KUIL	BLGR + LIGR, GE & BR VL1	Z3S3	Vaag	Onregelmatig	S412-S413	POEL?	ROMEINSE PERIODE?
413	KUIL	BLGR + LIGR, GE & BR VL1	Z3S3	Vaag	Onregelmatig	S412-S413	POEL?	ROMEINSE PERIODE?
414	KUIL	DOGRBR	Z3S3	Scherp	Rond	S410-S411, S414- S415		ROMEINSE PERIODE – NIEUWSTE TIJD
415	KUIL	DOGRBR	Z3S3	Scherp	Rond	S410-S411, S414- S415		ROMEINSE PERIODE – NIEUWSTE TIJD

Afkortingen en begrippen

1. Begrippen

A-horizont:	Humeuze toplaag van de bodem
E-horizont:	Uitlogingslaag waaruit bepaalde elementen zijn weggespoeld
B-horizont:	Aanrijkingslaag waar uitgespoelde elementen worden afgezet
C-horizont:	Weinig of niet door bodemprocessen aangetast sediment

2. Afkortingen

<i>Hoofdnaam</i>		<i>Toevoeging</i>		<i>Gradiënt</i>	
Z	Zand	s	Silt	1	Zeer weinig
L	Leem	h	Humeus	2	Weinig
K	Klei	z	Zand	3	Matig
G	Grind			4	Sterk
				5	Zeer sterk

<i>Archeologische indicatoren</i>		<i>Gradiënt</i>	
Aw	Aardewerk	1	Uiterst weinig
VI	Verbrande leem	2	Weinig
Ba	Baksteen	3	Matig
Nst	Natuursteen	4	Veel
Hk	Houtskool	5	Zeer veel
Kei	Kei	6	Spikkel(s)
Kg/Sk	Kolengruis/Steenkool	7	Zeer weinig tot fragmentair
Pu	Puin		
St	Stenen		
Mt	Metaal		
Ht	Hout		
Be	Beton		
Me	Mergel		
Mo	Mortel		
Fe	Ijzer		
Pc	Plastic		

Andere afkortingen

Pl	Plantenresten
Rov	Roestvlekken
Mn	Mangaan
Mfe	IJzer
Oer	IJzeroer

Kleur

Gr	Grijs	Dr	Donker
Br	Bruin	Li	Licht
Zw	Zwart	Vl	Vlek(ken)
Bl	Blauw		
Or	Oranje		
Ge	Geel		
Gro	Groen		
Wi	Wit		
Dr	Donker		
Li	Licht		
Vl	Vlek(ken)		

Bijlage 5

Vondstenlijst					Provincie:	Antwerpen	Gemeente:	Gemeente: Kontich	Plaats, Toponiem:	
					Projectnr:	11-040	Code:	Code: KO11RO	Rozengaard	
Nr.	WP	Vlak	Spoornr.	Verzamelwijze	Datum	Materiaal	Aantal	Beschrijving	Vorm	Datering
001	1	1	op S001	aanleg vlak	24/02/11	aardewerk	1	wand, zandige witgele klei, secundair verbrand	kruik kruikamfoor	Romeinse periode
002	1	1	S102	aanleg vlak	24/02/11	aardewerk	1	wand, zandige roze klei, gedraaid	onbekend	Romeinse periode - ?
003	1	1	op S001	aanleg vlak	24/02/11	aardewerk	1	wand, roodbakkend, grove vershraling, handgevormd?, sterk verveerd	onbekend	onbekend
004	1	1	op S001	aanleg vlak	24/02/11	natuursteen	2	puimsteen?, heel poreus gesteente	n.v.t.	n.v.t.
						glas	1	klein fragment	n.v.t.	nieuwste tijd
005	1	1	S110	aanleg vlak	24/02/11	aardewerk	1	grijsbakkend, zandige klei, heel licht gewicht	onherkenbaar	onbekend
006	1	1	S113	aanleg vlak	24/02/11	aardewerk	1	wand, roodbakkend, gedraaid, geel/groen loodglazuur op binnenzijde	bord (kom?)	late middeleeuwen (14e eeuw tot ?) - ?
007	1	1	S115	aanleg vlak	24/02/11	aardewerk	1	wand, protosteengoed	onbekend	late middeleeuwen
008	1	1	S001	aanleg vlak	24/02/11	natuursteen	1	fragment (te klein, niet bewaard na wassen)	n.v.t.	n.v.t.
009	1	1	S124	aanleg vlak	24/02/11	aardewerk	1	rand, roodbakkend	bloempot	nieuwste tijd
						glas	1	klein fragment	onbekend	nieuwste tijd
010	3	1	S301	aanleg vlak	24/02/11	metaal	1	ijzerslak (7 cm x 5,5 cm)	onregelmatig	onbekend
011	3	1	S308	aanleg vlak	24/02/11	aardewerk	1	roodbakkend, potgruisvershraling?, te fragmentarisch	onbekend	onbekend
							1	grijsbakkend, zacht gebakken?, te fragmentarisch	onbekend	onbekend
012	4	1	S406	aanleg vlak	24/02/11	aardewerk	1	rand met driehoekig geprofileerde tuitrand, iets zandige witgele klei, zelfde individu als wand	kruikamfoor standamfoor	Romeinse periode (3e eeuw?)
							1	wand, iets zandige witgele klei, zelfde individu als rand	kruikamfoor standamfoor	Romeinse periode (3e eeuw?)

Fotolijst

Provincie: **Antwerpen** Gemeente: **Kontich** Plaats, Toponiem: **Rozengaard**
 Projectnr: **11-040** Code: **KO11RO**

Datum	Fotonr	Werkput	Vlak	Spoornr.	Fotorichting	Opmerkingen	Fotograaf
09/02/2011	001					Plangebied	EVDV
09/02/2011	002					Plangebied	EVDV
24/02/2011	003	1	1			Aanleg vlak	EVDV
24/02/2011	004	1	1		noordwest	Overzicht werkput	EVDV
24/02/2011	005	1	1		noordwest	Overzicht werkput	EVDV
24/02/2011	006	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	007	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	008	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	009	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	010	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	011	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	012	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	013	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	014	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	015	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	016	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	017	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	018	1	1		noordoost	Werkput van zo naar nw	EVDV
24/02/2011	019	1	1		zuidoost	Overzicht werkput	EVDV
24/02/2011	020	1	1		zuidoost	Overzicht werkput	EVDV
24/02/2011	021	1	1		noordoost	Profiel 1-1	SVH
24/02/2011	022	1	1		noordoost	Profiel 1-1	SVH
24/02/2011	023	1	1			Detail profiel 1-1	SVH
24/02/2011	024	1	1			Detail profiel 1-1	SVH
24/02/2011	025	1	1			Detail profiel 1-1	SVH
24/02/2011	026	1	1		noordoost	Profiel 1-1	SVH
24/02/2011	027	1	1		noordoost	Profiel 1-1	SVH
24/02/2011	028	2	1		zuidoost	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	029	2	1		zuidoost	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	030	2	1		noordoost	Werkput van nw naar zo	SVH
24/02/2011	031	2	1		noordoost	Werkput van nw naar zo	SVH
24/02/2011	032	2	1		noordoost	Werkput van nw naar zo	SVH

24/02/2011	033	2	1		noordwest	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	034	2	1		noordwest	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	035	2	1		noordoost	Profiel 2-1	SVH
24/02/2011	036	2	1		noordoost	Profiel 2-1	SVH
24/02/2011	037	2	1		noordoost	Profiel 2-1	SVH
24/02/2011	038	2	1		noordoost	Profiel 2-1	SVH
24/02/2011	039	2	1		noordoost	Profiel 2-1	SVH
24/02/2011	040	2	1			Detail profiel 2-1	SVH
24/02/2011	041	2	1			Detail profiel 2-1	SVH
24/02/2011	042	2	1			Detail profiel 2-1	SVH
24/02/2011	043	1	1	S110	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	044	1	1	S110	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	045	1	1	S110	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	046	1	1	S110	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	047	1	1	S103	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	048	1	1	S103	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	049	1	1	S122	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	050	1	1	S122	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	051	1	1	S122	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	052	1	1	S122	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	053	3	1		noordoost	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	054	3	1		noordoost	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	055	3	1		noordwest	Werkput van zw naar no	SVH
24/02/2011	056	3	1		noordwest	Werkput van zw naar no	SVH
24/02/2011	057	3	1		noordwest	Werkput van zw naar no	SVH
24/02/2011	058	3	1		noordwest	Werkput van zw naar no	SVH
24/02/2011	059	3	1		noordwest	Werkput van zw naar no	SVH
24/02/2011	060	3	1		noordwest	Werkput van zw naar no	SVH
24/02/2011	061	3	1		zuidwest	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	062	3	1		zuidwest	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	063					Overzicht plangebied	SVH
24/02/2011	064					Overzicht plangebied	SVH
24/02/2011	065	3	1		noordwest	Profiel 3-1	SVH
24/02/2011	066	3	1		noordwest	Profiel 3-1	SVH
24/02/2011	067	3	1		noordwest	Profiel 3-1	SVH
24/02/2011	068	3	1	S301	noordwest	Coupe	SVH

24/02/2011	069	3	1	S301	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	070	3	1	S301	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	071	3	1	S301	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	072	3	1	S301	noordwest	Coupe	SVH
24/02/2011	073	4	1		zuidoost	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	074	4	1		zuidoost	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	075	4	1		noordoost	Werkput van nw naar zo	SVH
24/02/2011	076	4	1		noordoost	Werkput van nw naar zo	SVH
24/02/2011	077	4	1		noordoost	Werkput van nw naar zo	SVH
24/02/2011	078	4	1		noordoost	Werkput van nw naar zo	SVH
24/02/2011	079	4	1		noordoost	Werkput van nw naar zo	SVH
24/02/2011	080	4	1		noordoost	Werkput van nw naar zo	SVH
24/02/2011	081	4	1		noordoost	Werkput van nw naar zo	SVH
24/02/2011	082	4	1		noordwest	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	083	4	1		noordwest	Overzicht werkput	SVH
24/02/2011	084	4	1		zuidwest	Profiel 4-1	SVH
24/02/2011	085	4	1		zuidwest	Profiel 4-1	SVH
24/02/2011	086	4	1		zuidwest	Profiel 4-1	SVH
24/02/2011	087	4	1		zuidwest	Profiel 4-1	SVH
24/02/2011	088	4			zuidoost	Toeleggen werkput 4	EVDV
24/02/2011	089	4			zuidoost	Toeleggen werkput 4	EVDV
24/02/2011	090				zuid	Ponystal	EVDV
24/02/2011	091				oost	Verhard terras/basketbalveldje	EVDV
24/02/2011	092				oost	Verhard terras/basketbalveldje	EVDV
24/02/2011	093				noordwest	Te respecteren begroeiing	EVDV
24/02/2011	094				noordwest	Te respecteren begroeiing	EVDV
24/02/2011	095	1			noordwest	Werkput 1 toegelegd	EVDV
24/02/2011	096				noord	Overzicht plangebied	EVDV
24/02/2011	097				noord	Overzicht plangebied	EVDV